

до лицензирането на далекосъобщителни и радио- и телевизионни оператори и съответните правомощия на двата регулаторни органа - Държавната комисия по далекосъобщенията (ДКД) и Националния съвет за радио и телевизия (НСРТ).

Със Закона за далекосъобщенията (обнародван ДВ бр.93/11.08.1998) беше разработена процедура за лицензиране на далекосъобщителни оператори и беше създаден регулаторен орган в областта на далекосъобщенията - ДКД. Тези две обстоятелства имат пряка връзка към дейността на Националния съвет за радио и телевизия, който от своя страна следва да осъществява лицензирането в областта на електронните медии у нас.

Същевременно Народното събрание прие Закон за радиото и телевизията, който точно определя правомощията на НСРТ в областта на лицензирането на радио- и телевизионни оператори.

Процедурите по двата закона - ЗД и ЗРТ - са синхронизирани. Създава се правна възможност едно лице да кандидатства:

- само по Закона за далекосъобщенията за лицензия като далекосъобщителен оператор за осъществяване на определени вид далекосъобщителни услуги;
- само по Закона за радиото и телевизията за лицензия като радио- и/или телевизионен оператор;
- по ЗД и по ЗРТ, когато кандидатът има намерение едновременно да създава радио- и/или телевизионни програми и да ги разпространява чрез свои наземни съоръжения (ефир), своя кабелна мрежа или по друг начин.

Разграничението е направено, защото в процеса на лицензиране се следи за спазване на различни по своя характер изисквания към кандидатите - по ЗД това са предимно изисквания с технологичен характер, а по ЗРТ - предимно изисквания към съдържанието на програмите от гледна точка на естетически качества, национално и културно разнообразие и т.н.

Друга специфика на двата закона е в предвидените начини за избор на лицензиант : по ЗД ще се използва тръжна процедура, доколкото финансовите възможности на кандидатите имат водещо значение, а по ЗРТ ще се използва практически процедура на регистрация при изпълнени изисквания, и само в определени случаи ще се провежда конкурс (но никога търг - такъв не е предвиден), тъй като водещо за лицензиране на едно лице като радио- и/или телевизионен оператор е да покаже достойнства на програмните си намерения, схеми и проекти, без финансовата страна да е водеща.

Запазена е самостоятелността на двете процедури, още повече като се има предвид, че ДКД е регулаторен орган по отношение на 29 вида различни класа далекосъобщителни услуги, а НСРТ съгласно със ЗРТ и в рамките на правомощията си по този закон изготвя проектите за лицензионен акт за радио- и/или телевизионен оператор.

В искането се смесват лицензиите за програма и за разпространение, като се твърди , че и за програма, и за излъчване лицензирането е у ДКД.

Това не е вярно, още повече, че в напредналите страни *излъчването* (т. е. ефирният пренос) важи за все по-малка част от програмите, а разпространението на голямата част (до 80% в САЩ) не се лицензират или контролират изобщо поради напредъка в технологиите и използването на спътников пренос. А необходимостта от лицензия за радио- и телевизионна дейност ще съществува за всички оператори, които са под юрисдикцията, определена в Закона за радиото и телевизията.

В заключение, двете лицензионни процедури по Закона за далекосъобщенията и по Закона за радиото и телевизията, включително разграничените правомощия на ДКД и НСРТ, не създават предпоставки за нарушаване на свободата на словото. Изразяваме надежда, че в процеса на прилагане на ЗД и ЗРТ ще се създаде добър синхрон на ДКД и НСРТ на основата на принципите прозрачност, равно третиране на кандидатите, бързина и ефективност.

Председател: Александър Томов